

Aprobat	Hotărârea CEC nr. 1102 din 21 iunie 2023
În vigoare	din 11 iulie 2023
Înregistrat la Ministerul Justiției	nr. 1809 din 6 iulie 2023
Publicat în Monitorul Oficial al RM	2023, nr. 235-236, art. 677
modificat prin:	Hotărârea CEC nr. 2672/2024, publicată în Monitorul Oficial al RM, 2024, nr. 364-366, art. 665

REGULAMENT

privind finanțarea activității partidelor politice

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul regulament stabilește condițiile și modul de susținere financiară a activității partidelor politice, procedura de prezentare a rapoartelor privind gestiunea financiară, de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul finanțării partidelor politice.

2. Din motive de tehnică legislativă și pentru a nu încărca textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezentul regulament care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter incluziv/nonsexist.

3. Partidele politice și alți subiecți implicați în procesul de finanțare a acestora se conduc de Constituția Republicii Moldova, Codul electoral nr. 325/2022, Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, Legea integrității nr. 82/2017, Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, de prezentul regulament și de alte acte administrative în domeniu.

4. În sensul prezentului regulament, următoarele noțiuni semnifică:

ajutor social – plată socială în bani acordată familiei defavorizate în condițiile Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social;

alocații – surse financiare acordate de la bugetul de stat partidului politic pentru finanțarea activității acestuia, în funcție de rezultatele obținute în alegeri, în temeiul art. 27 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice;

cont bancar special – cont bancar deschis de către partidul politic, în care virează mijloace financiare exclusiv din contul său curent sau cel destinat alocațiilor de la bugetul de stat, prin intermediul căruia sunt efectuate operațiunile de plată, ce nu pot fi efectuate direct prin intermediul contului curent sau celui destinat alocațiilor de la bugetul de stat;

cotizație – plată efectuată regulat și periodic de membrii partidului politic, în conformitate cu prevederile statutare;

declarația privind donația în numerar și acceptarea mijloacelor financiare – formular tipizat, utilizat de partidele politice la încasarea mijloacelor bănești sub formă de donații, întocmit în două exemplare de către reprezentantul partidului politic care a încasat banii. Un exemplar se eliberează persoanei beneficiare care a depus banii, iar altul rămâne la partidul politic care a încasat banii;

donatie – mijloace bănești, bunuri materiale/nemateriale, servicii, dăruite / prestate benevol, cu titlu gratuit ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață partidului politic și acceptate de acesta;

evaluare (la prețul mediu de piață) – determinare a valorii bunului sau, după caz, a serviciului, la data acceptării donației, ținându-se cont de factorii fizici, economici, sociali și de altă natură, care influențează valoarea;

finanțare directă – susținere a partidului politic cu mijloace financiare de către o persoană fizică sau juridică;

finanțare indirectă – susținere a partidului politic cu bunuri materiale / nemateriale, servicii, transmise / prestate benevol, cu titlu gratuit ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață, de către o persoană fizică sau juridică;

finanțare directă și / sau indirectă de către terți – susținere a partidului politic cu mijloace financiare, cu bunuri materiale / nemateriale sau servicii, transmise/prestate benevol, cu titlu gratuit, de către o persoană fizică care nu are statut de membru de partid sau de către o persoană juridică care nu este donator, acestea nefiind declarate în rapoartele privind gestiunea financiară a partidului politic;

finanțare publică directă – acordare de alocații de la bugetul de stat partidelor politice;

finanțare publică indirectă – acordare de către stat, în condițiile legii, a resurselor cu valoare monetară partidelor politice (scutirea de impozit/taxe a veniturilor legale ale partidelor politice, chirie pentru locațiunea spațiilor publice proprietate de stat etc.);

informații necesare pentru efectuarea supravegherii și controlului finanțării partidelor politice – documente primare, altele decât extrasele bancare, aprobate de Ministerul Finanțelor și/sau de alte autorități, fiind destinate să acorde dreptul de a efectua sau certifica producerea unui eveniment (factură, factură fiscală, foaie de parcurs, act de achiziție a mărfurilor/serviciilor, delegație, bon de plată, ordin de plată, proces-verbal de predare a bunurilor/serviciilor, dispoziție de încasare, dispoziție de plată și altele asemenea);

program de femei / tineret – set de măsuri și activități structurate, adoptate sau aprobate de organul decizional al partidului politic, conform cărui sunt planificate și desfășurate activități sau acțiuni, care au drept scop implicarea, promovarea și încurajarea participării femeilor / tinerilor în procesul decizional și politic, care vizează, dar nu se limitează la: remunerare, dezvoltarea abilităților personale și profesionale, consolidarea organizațiilor de femei / tineret, sporirea accesului la decizii și resursele interne, participarea la luarea deciziilor interne, promovarea în funcții interne și electivă la nivel național;

sisteme de plăți – sisteme de transfer de fonduri în sensul Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică;

Subsistemul informatic „Control Financiar” (SSI „Control Financiar”) – parte componentă a Sistemului Informațional Automatizat de Stat „Alegeri”, destinat automatizării proceselor de perfectare, expediere, verificare, aprobare și publicare în format reutilizabil a rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice, a rapoartelor privind veniturile și cheltuielile grupurilor de inițiativă și a rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale;

trezorier – persoană responsabilă de gestiunea financiară a partidului politic, care îndeplinește condițiile art. 55 alin. (3) – (5) din Codul electoral nr. 325/2022, desemnată de către organul de conducere al partidului politic și confirmată de Comisia Electorală Centrală;

terminal POS - dispozitiv automatizat utilizat de partidul politic pentru încasarea mijloacelor financiare prevăzute la pct. 7, prin operațiuni de plată.

[pct. 4 modificat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

5. În toate cazurile prevăzute de prezentul regulament, în care se face trimitere la salariul mediu lunar pe economie pe anul respectiv, quantumul acestuia este calculat în conformitate cu prognoza indicatorilor macroeconomici și aprobat prin hotărâre a Guvernului Republicii Moldova în anul respectiv.

6. În toate cazurile prevăzute de prezentul regulament, în care se face trimitere la echivalentul procentual din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv, quantumul acestuia este calculat în conformitate cu legea bugetului de stat pentru anul respectiv.

7. În temeiul art. 25 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, sursele de finanțare a partidelor politice sunt:

a) cotizațiile;

b) donațiile;

c) alocațiile;

d) alte venituri obținute conform art. 24 alin. (3) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

8. Partidele politice nu pot folosi alte surse de finanțare decât cele prevăzute la pct. 7.

9. Veniturile prevăzute la pct. 7 se scutesc de impozit sau se impozitează în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr. 1163/1997.

10. Băncile din Republica Moldova deschid partidului politic înregistrat cont bancar în termen de 3 zile lucrătoare de la depunerea cererii la bancă, cu respectarea prevederilor cadrului normativ în domeniu. În acest cont bancar sunt transferate toate contribuțiile bănești ce îi sunt acordate partidului politic, cu excepția alocațiilor. Datele (rechizitele) contului bancar se plasează pe pagina web a partidului politic (în cazul existenței acesteia), se indică în rapoartele privind gestiunea financiară a acestora și se comunică Comisiei Electorale Centrale în termen de 5 zile de la deschiderea contului bancar, de la modificarea rechizitelor sau de la data solicitării Comisiei Electorale Centrale de a fi actualizată informația.

11. Băncile pot dezvolta sisteme informaționale care să permită realizarea obligațiilor stabilite de lege, deschiderea și deservirea conturilor curente pentru partide politice. Refuzul de a presta serviciul de deschidere și deservire a conturilor bancare ale partidelor politice poate fi acceptat doar cu titlu de excepție și doar sub aspect de conformitate, în cazul în care președintele partidului, persoana care asigură interimatul de președinte al partidului politic, trezorerul și/sau persoanele din conducerea partidului politic cad sub incidența sancțiunilor naționale și internaționale, ori în cazul în care există hotărâre judecătorească definitivă privind implicarea persoanelor vizate în scheme de spălare a banilor și/sau în finanțarea terorismului, în scheme frauduloase, în depozitarea persoanelor fizice și/sau juridice de proprietăți/fonduri, în trafic de influență, în fapte de corupție activă și/sau pasivă, fiind explicate clar motivele refuzului și încadrarea juridică prudențială a acestuia. Refuzul motivat de a presta serviciul de deschidere și deservire a conturilor bancare ale partidelor politice se eliberează solicitantului și Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii. Deschiderea de către partidele politice a conturilor bancare în străinătate este interzisă.

12. Partidele politice efectuează plățile doar prin transfer bancar.

13. Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice se efectuează în lei moldovenești și, în cazurile prevăzute de legislația valutară, în valută străină, prin conturi deschise la băncile licențiate din Republica Moldova, cu eliberarea documentelor justificative.

14. Încasările și plățile în valută străină vor fi raportate în lei moldovenești conform ratei de schimb oficiale a Băncii Naționale a Moldovei la data încasării și/sau achitării respectivei plăți.

14¹. Mijloacele financiare prevăzute la pct. 7 pot fi încasate atât în numerar, cât și prin intermediul sistemelor de plăți, cu respectarea limitelor și a regulilor stabilite de cadrul legal.

[pct. 14¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

15. Operațiunile de plată în monedă electronică se efectuează și se raportează în conformitate cu Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, și doar prin intermediul societăților de plată, furnizorilor de servicii poștale și societăților emitente de monedă electronică, cărora li s-a eliberat licența Băncii Naționale a Moldovei pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, respectiv, pentru activitatea de emisie a monedei electronice. Partidele politice care efectuează operațiuni de plată în monedă electronică prezintă Comisiei Electorale Centrale odată cu rapoartele privind gestiunea financiară, și la solicitare, extrasele din conturile societăților de plată, ale furnizorilor de servicii poștale și societăților emitente de monedă electronică.

[pct. 15 modificat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

15¹. Pentru a încasa mijloacele financiare prevăzute la pct. 7 prin operațiuni de plată, partidul politic poate utiliza terminale POS aflate în posesia sa, care sunt interconectate la contul bancar al acestuia. Fiecare terminal POS aflat în posesia partidului politic este însoțit de un registru special, conform modelelor stabilite în prezentul regulament, în care persoana responsabilă desemnată prin act intern (ordin, decizie) pentru gestionarea terminalului înscrie datele complete privind cotizațiile și donațiile încasate. Comisia Electorală Centrală se notifică în decurs de 3 zile despre posesia și utilizarea terminalelor POS.

[pct. 15¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

15². În cazul utilizării instrumentului de plăți, se respectă limitele generale ale plafoanelor stabilite de lege pentru donații prin virament. Datele privind cotizații și donatorii se înscriu în registrele prevăzute de prezentul regulament, cu anexarea extraselor din contul aplicației.

[pct. 15² introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

16. Partidul politic este obligat să înainteze Comisiei Electorale Centrale spre confirmare un trezorer, cu indicarea numelui/pre numelui, studiilor și datelor de contact. Trezorerul întocmește, contrasemnează și asigură prezentarea rapoartele privind gestiunea financiară în termenul stabilit Comisiei Electorale Centrale.

17. Partidele politice țin evidența contabilă și întocmesc situațiile financiare în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, Standardele Naționale de Contabilitate și alte acte normative de reglementare a contabilității și raportării financiare.

18. Persoanele responsabile (conducătorul, persoana care asigură interimatul funcției de conducător, trezorerul și persoanele responsabile cu încasarea și înregistrarea încasării cotizațiilor sau donațiilor) din cadrul partidelor politice asigură protecția datelor cu caracter personal ale tuturor subiecților implicați în procesul de finanțare a acestuia și întreprinde măsuri necesare împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspândirii ori împotriva altor acțiuni ilicite asupra datelor cu caracter personal. Aceste măsuri sunt menite să asigure un nivel de securitate adecvat la prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și mecanisme de monitorizare strictă a accesărilor datelor cu caracter personal din rapoartele și registrele de evidență.

19. Comisia Electorală Centrală adoptă acte administrative, elaborează ghiduri detaliate și organizează instruirii ce vizează finanțarea activității partidelor politice.

Capitolul II

FINANȚAREA PRIVATĂ A PARTIDELOR POLITICE

Secțiunea 1. Dispoziții generale

20. Finanțarea privată a partidului politic se constituie din sursele prevăzute la pct. 7 lit. a), b) și d).

21. Plafonul veniturilor anuale ale unui partid politic provenite din cotizații și donații constituie 0,1% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv. În cazul depășirii plafonului menționat, resursele financiare se fac venit la bugetul de stat în baza unei hotărâri a Comisiei Electorale Centrale.

22. Partidul politic are dreptul să utilizeze cotizațiile, donațiile și alte venituri obținute din activitățile proprii doar după înregistrarea corespunzătoare a acestor surse de finanțare conform prevederilor prezentului regulament.

23. Registrele stabilite în prezentul regulament sunt create de către partidul politic în format electronic și/sau pe suport de hârtie. Înainte de a se face înregistrări în registrele pe suport de hârtie, ele se cos, ștampilează și semnează de către persoanele responsabile, iar filele se numerotează. Evidența registrelor create și transmise organizațiilor primare, teritoriale sau centrale se ține de către serviciul contabil al partidului politic.

24. Informația se introduce în registre pe măsură ce se încasează mijloacele prin virament sau în numerar. În cazul încasărilor în numerar, informația se introduce până a le depune în contul bancar.

Secțiunea a 2-a. Cotizațiile

25. Mărimea cotizațiilor și modul de achitare a acestora se stabilește de partidul politic în statutul său. Mărimea cotizațiilor nu poate depăși limitele stabilite de Legea nr. 294/2007 privind partidele politice pentru donații și se aduce la cunoștință Comisiei Electorale Centrale în termen de 3 zile de la stabilire și la solicitarea sa.

26. Cotizația se stabilește în monedă națională, în cuantum fix sau procentual (ex.: salariul mediu pe economie, veniturile membrului de partid etc.) conform criteriilor statutare și se achită cu o periodicitate stabilită dar nu mai rar decât o dată pe an personal de membrul partidului politic.

27. La încasarea cotizației în numerar se identifică, în mod obligatoriu, membrul de partid, prin verificarea, în baza actului de identitate, numele/prenumele, numărul de identificare de stat (IDNP), domiciliul/reședința temporară, ziua, luna și anul nașterii, precum și locul de muncă, funcția deținută (ocupația/genul de activitate), sursele de venit sau de finanțare - în baza informației indicate de membrul de partid.

28. Sunt interzise cotizațiile anonime. În cazul cotizațiilor încasate prin virament bancar, se consideră cotizații anonime cele care nu includ elementele obligatorii ale ordinului de plată utilizat la efectuarea transferului de credit prin intermediul sistemului automatizat de plăți interbancare, stabilite de Regulamentul cu privire la transferul de credit, aprobat prin Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013.

29. Evidența membrilor de partid care au achitat cotizația este efectuată prin completarea Registrului cotizațiilor de membru de partid, conform modelului din anexa nr. 1. Persoana responsabilă de încasarea cotizațiilor și ținerea registrului se desemnează prin

documente interne (ordin, decizie etc.). După caz, pentru fiecare organizație teritorială a partidului politic se desemnează o persoană responsabilă.

30. Procedura în detaliu privind modul de încasare a cotizațiilor, ținerea și evidența acestora se aprobă de către organul de conducere al partidului și se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

31. Operațiunile de încasări ale mijloacelor bănești sub formă de cotizații se efectuează:

a) prin virament în conturile bancare deschise la băncile licențiate din Republica Moldova;

b) în numerar la sediul organizațiilor primare, teritoriale sau centrale ale partidelor politice.

32. În cazul încasării cotizațiilor în numerar, persoana responsabilă eliberează bonul de plată emis de echipamentul de casă și de control, iar în cazul lipsei acestuia, completează bonul de plată prevăzut de Ordinul ministrului finanțelor nr. 24/36/1998 cu privire la aprobarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special. Formularele tipizate ale bonurilor de plată prevăzute de Ordinul ministrului finanțelor nr. 24/36/1998 se obțin, conform procedurii stabilite, de la Serviciul Fiscal de Stat. Operațiunea de încasare se înregistrează în Registrul cotizațiilor de membru în termen de 3 zile de la încasare. Un exemplar al bonului de plată se eliberează cotizantului.

33. Cotizațiile încasate în numerar se depun de către persoana responsabilă (conducătorul, persoana care asigură interimatul funcției de conducător și trezorerul) de încasarea cotizațiilor în contul bancar al partidului politic, în termen de 5 zile lucrătoare din ziua încasării, dar nu mai devreme de înregistrarea lor în SSI „Control Financiar”.

34. Sumele cotizațiilor încasate în contul bancar sunt confirmate prin documentele bancare întocmite de prestatorii de servicii de plată sau de băncile care au încasat și au efectuat viramentul, cu respectarea pct. 27. Cotizațiile încasate în numerar pot fi depuse în contul bancar doar de către persoanele indicate la art. 29 alin. (7) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, cu anexarea listei cotizanților înregistrați în SSI „Control Financiar”.

35. Informațiile privind cotizațiile înregistrate în registrele corespunzătoare sunt totalizate semestrial și anual de către trezorer în baza copiilor transmise de către organizațiile primare și teritoriale, autentificate prin semnătura persoanei responsabile, precum și în baza informației recepționate de la prestatorii de servicii de plată sau băncile care au încasat cotizațiile achitate în contul bancar.

Secțiunea a 3-a. Donațiile

36. Tipurile donațiilor făcute partidelor politice de către persoanele fizice sau juridice sunt prevăzute la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

37. În conformitate cu art. 26 alin. (4) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, donațiile făcute de o persoană fizică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. Totodată, suma donațiilor nu poate depăși:

a) 30% din venitul anual al donatorului (venitul îndreptat spre achitare), înregistrat pentru anul calendaristic precedent. În cazul în care nu a înregistrat venituri pentru anul calendaristic precedent, donatorul nu poate face donații;

b) un salariu mediu lunar pe economie pe anul respectiv, în cazul cetățenilor Republicii Moldova care beneficiază de venituri doar din burse sau alte prestații sociale;

c) 10% din venitul anual al donatorului (venitul îndreptat spre achitare), în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcție de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

[pct. 37 lit. a) în redacția hotărârii CEC nr. 2672/2024]

38. În decursul unui an bugetar, o persoană fizică poate face donații în numerar unui sau mai multor partide politice în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pentru anul respectiv. Donațiile ce depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.

39. În cazul cetățenilor Republicii Moldova stabiliți în afara țării și cu venituri obținute peste hotare, donațiile în valută străină se efectuează prin virament prin intermediul conturilor bancare deschise la banca din străinătate, cu respectarea condițiilor stabilite la art. 57 alin. (4), pct. 1), lit. f) din Codul electoral nr. 325/2022.

40. Dacă persoana fizică este membru de partid, în sumele limită stabilite la pct. 37 se include și suma cotizațiilor plătite de aceasta în anul de gestiune.

41. Donațiile în bani efectuate de persoane prin operațiuni bancare sunt confirmate prin documente bancare care conțin elementele obligatorii ale ordinului de plată utilizat la efectuarea transferului de credit prin intermediul sistemului automatizat de plăți interbancare reglementate de Regulamentul cu privire la transferul de credit, aprobat prin Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013. Informațiile privind numele/prenumele donatorului, sexul, calitatea de membru de partid (după caz), numărul de identificare de stat (IDNP), ziua, luna și anul nașterii, domiciliul/reședința temporară, locul de muncă, funcția deținută (ocupația/genul de activitate), statutul special în sensul Legii nr. 133/2016 (după caz), sursele de venit, data încasării și suma sunt înscrise de către persoana responsabilă în registrul donațiilor. Persoana responsabilă înscrie datele privind donațiile primite în Registrul donațiilor de la persoane fizice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

42. Donațiile făcute în numerar de către persoane fizice se înregistrează obligatoriu prin intermediul echipamentului de casă și de control, destinate pentru înregistrarea operațiunilor de casă (în numerar), iar în cazul lipsei acestuia, se completează bonul de plată prevăzut de Ordinul ministrului finanțelor nr. 24/36/1998 cu privire la aprobarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special. Donațiile în numerar se înregistrează în termen de 3 zile de la încasare în Registrul donațiilor de la persoane fizice și se virează în contul bancar al partidului politic în termen de 5 zile lucrătoare de la data încasării lor, dar nu mai devreme de înregistrarea lor în SSI „Control Financiar”. Donațiile încasate în numerar pot fi depuse în contul bancar doar de către persoanele indicate la art. 29 alin. (7) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, cu anexarea listei donatorilor înregistrați în SSI „Control Financiar”. Suplimentar bonului de plată, persoana responsabilă completează Declarația tipizată privind donația în numerar și acceptarea mijloacelor financiare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 3, care se atașează la documentele contabile ale partidului politic.

42¹. În cazul donațiilor făcute în numerar de către persoane fizice direct la sediul instituției bancare, declarația privind donația în numerar și acceptarea mijloacelor financiare nu se completează.

[pct. 42¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

43. Donațiile făcute de o persoană juridică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv, potrivit art. 26 alin. (5) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

44. Persoana juridică care face o donație în bani unui partid politic trebuie să prezinte decizia organelor sale abilitate privind efectuarea donației, să înregistreze donația și să o reflecte în rapoartele sale contabile, de asemenea să informeze acționarii sau membrii săi despre operațiunile efectuate.

45. Donațiile în bani de către persoanele juridice se efectuează prin operațiuni bancare cu indicarea în documentul bancar a elementelor obligatorii ale ordinului de plată utilizat la efectuarea transferului de credit prin intermediul sistemului automatizat de plăți interbancare stabilite de Regulamentul cu privire la transferul de credit, aprobat prin Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013. Denumirea donatorului și forma juridică de organizare, numărul de identificare de stat (IDNO), adresa juridică/sediul, adresa de contact, data donației, numărul documentului de plată și suma donată se înscriu în Registrul donațiilor de la persoane juridice. Persoana responsabilă va înscrie datele privind aceste donații în Registrul donațiilor de la persoane juridice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4. Persoanele juridice prezintă *„Declarația pe propria răspundere privind lipsa restricțiilor prevăzute la art. 26 alin. (6) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice”*, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4¹.

[pct. 45 modificat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

46. Donațiile ce depășesc 3 salarii medii lunare pe economie stabilite pe anul respectiv se verifică de către Comisia Electorală Centrală sub aspectul declarării surselor de venit sau obligațiilor fiscale ce decurg din acestea. În cazul existenței dubiilor privind respectarea legislației fiscale, Comisia Electorală Centrală face verificări și, dacă e cazul, întreprinde măsuri pentru tragerea la răspundere contravențională și/sau, după caz, sesizează Serviciul Fiscal de Stat pentru a fi efectuate verificări în limitele competențelor funcționale.

47. Donațiile sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială se reflectă în contabilitatea partidului politic după o estimare internă și se declară la prețul lor de piață. La însumarea prețului estimat și declarat al donațiilor sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, a donațiilor în bani și a cotizațiilor achitate, valoarea totală a acestora pe parcursul unui an bugetar nu trebuie să depășească 6 salarii medii pe economie (în cazul persoanelor fizice) și 12 salarii medii pe economie (în cazul persoanelor juridice).

48. La estimarea internă a donației sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, partidul politic aplică metoda analizei comparative a prețurilor pentru cel puțin 3 proprietăți / bunuri / servicii similare, conform prevederilor art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare.

49. În cazul primirii donațiilor sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, se întocmește o declarație de estimare a valorii cu indicarea elementelor ce identifică donatorul. După estimarea internă conform pct. 48, partidul politic înscrie datele privind donațiile respective în Registrul donațiilor de la persoane fizice sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, conform modelului din anexa nr. 5 sau în Registrul donațiilor de la persoane juridice sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, conform modelului din anexa nr. 6.

49¹. Donațiile sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii, gratuite ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață, se reflectă în mărime totală, atât la categoria venituri, cât și la cea de cheltuieli, în perioada de gestiune în care au fost recepționate.

[pct. 49¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

50. Partidul politic desemnează prin documente interne (ordin, decizie etc.) persoana responsabilă de încasarea donațiilor și ținerea registrelor donațiilor. După caz, pentru fiecare organizație teritorială se desemnează o persoană responsabilă.

51. Restricțiile privind finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidului politic sunt stabilite la art. 26 alin. (6) din Legea nr. 294/2007.

Secțiunea a 4-a. Alte venituri

52. Partidul politic este în drept să desfășoare activitate editorială, activitate legată nemijlocit de administrarea proprietăților sale, precum și alte activități ce aduc venituri pentru nevoile partidului, dacă aceste activități nu sunt interzise de lege și sunt prevăzute în mod expres în statutul partidului politic.

53. Veniturile obținute din activitățile menționate la pct. 52 se indică obligatoriu în rapoartele privind gestiunea financiară a partidului politic, fiind asigurată eliberarea bonului de plată. În cazul vânzării bunurilor care depășesc prețul de două unități convenționale pentru un produs, se asigură și completarea declarațiilor privind donația în numerar.

Secțiunea a 5-a. Utilizarea surselor private

54. Partidele politice pot utiliza surse private stabilite la pct. 7 lit. a), b) și d) pentru activitățile sale politice sau alte destinații necesare.

55. Partidele politice au dreptul să suporte cheltuieli pentru recompensele voluntarilor (transport, cazare, alimentare, asigurare medicală facultativă contra riscurilor ce decurg din natura activității prestate, diurne etc.). În sensul prezentului regulament, activitate de voluntariat se consideră oferirea gratuită și benevolă de către cetățeni ai Republicii Moldova a serviciilor, cunoștințelor și abilităților în folosul partidelor politice sau participarea la prestarea de activități organizate și desfășurate de către partidele politice. Voluntarii pot fi atrași doar pentru prestarea serviciilor necalificate (informarea cu privire la programul de activitate politică a partidului și realizarea acestuia, strângerea de fonduri pentru susținerea financiară a partidului, organizarea de evenimente etc.). Activitățile de voluntariat menționate la acest punct nu cad sub incidența art. 4 - 8 din Legea voluntariatului nr. 121/2010.

56. Partidul politic include datele privind activitățile de voluntariat stabilite la pct. 55 în Registrul privind persoanele care desfășoară activitate de voluntariat, conform modelului din anexa nr. 7.

57. Partidele politice efectuează plata pentru serviciile de difuzare a publicității politice doar prin transfer bancar.

58. În rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice se indică toate cheltuielile suportate de către partidele politice, conform destinațiilor specificate. Cheltuielile suportate de partidul politic sub formă de „Alte cheltuieli”, obligatoriu se descifrează detaliat.

59. În sub-compartimentul „Cheltuieli electorale”, la rubrica „din surse private”, partidul politic reflectă mijloace financiare obținute din sursele private și virate în contul „Destinat grupului de inițiativă” sau în contul cu mențiunea „Fond electoral”. În acest sub-compartiment sunt incluse toate cheltuielile suportate de partidul politic pentru finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

60. Partidele politice fac cheltuieli numai dacă dispun de resurse financiare necesare.

Capitolul III

FINANȚAREA PARTIDELOR POLITICE DE LA BUGETUL DE STAT

Secțiunea 1. Alocațiile

61. Partidele politice au dreptul să primească anual alocații prin intermediul Comisiei Electorale Centrale.

62. Candidații independenți, indiferent de scrutin și funcția electivă la care au candidat, nu beneficiază de alocații.

63. Cuantumul alocațiilor destinate finanțării partidelor politice se aprobă în legea bugetară anuală, cota procentuală constituind 0,1% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv, cu excepția veniturilor cu destinație specială prevăzute de legislație, și se distribuie conform prevederilor art. 27 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

64. Drept bază de calcul pentru stabilirea cuantumului alocațiilor prevăzute la pct. 63 servește suma alocațiilor pentru fiecare vot valabil exprimat. Voturile valabil exprimate pentru candidații independenți nu sunt avute în vedere la calcularea cuantumului alocațiilor.

65. În condițiile pct. 63 și 64, suma alocațiilor se determină după următoarea metodologie de calcul:

a) valoarea (suma) lunară a alocațiilor de la bugetul de stat, proporțional cu performanțele obținute în alegerile parlamentare, în cuantum de 30% din suma aprobată în legea bugetară anuală pentru finanțarea partidelor politice, este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\sum A_{lun} AP = \left(\frac{ALBS * 30\%}{V_{VE} - V_{VECi}} \right) / 12 \text{ luni} * V_{VEPP}$$

Unde:

$\sum A_{lun} AP$ – suma alocațiilor lunare calculată pentru partidele politice proporțional cu performanțele obținute în alegerile parlamentare;

$ALBS$ – suma alocațiilor pentru finanțarea partidelor politice pentru anul respectiv, aprobată în Legea bugetului de stat;

V_{VE} – numărul de voturi valabil exprimate pentru partidele politice și blocurile electorale conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare;

V_{VECi} – numărul de voturi valabil exprimate pentru candidați independenți conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare;

V_{VEPP} – numărul de voturi valabil exprimate la alegerile parlamentare acordate respectivului partid.

b) valoarea (suma) lunară a alocațiilor, proporțional cu performanțele obținute în alegerile locale generale, în cuantum de 30% din suma aprobată în legea bugetară anuală pentru finanțarea partidelor politice, este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\Sigma A_{lun}ALG = \left(\frac{ALBS * 30\%}{V_{VE} - V_{VEci}} \right) / 12 \text{ luni} * V_{VEPP}$$

Unde:

$\Sigma A_{lun}ALG$ – suma alocațiilor lunare calculată pentru partidele politice proporțional cu performanțele obținute în alegerile locale generale;

$ALBS$ – suma alocațiilor pentru finanțarea partidelor politice pentru anul respectiv, aprobată în Legea bugetului de stat;

V_{VE} – numărul de voturi valabil exprimate pentru alegerea consilierilor raionali și municipali acordate partidelor politice și blocurilor electorale care au participat la alegerile respective, pentru alegerea consilierilor orășenești, comunali și sătești acordate partidelor politice și blocurilor electorale care au participat la alegerile respective, pentru alegerea primarilor în primul tur de scrutin acordate candidaților desemnați de partidele politice și blocurile electorale, conform proceselor-verbale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor, întocmite de organele electorale ierarhic inferioare;

V_{VEci} – numărul de voturi valabil exprimate pentru candidați independenți în primul tur de scrutin, conform proceselor-verbale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor, întocmite de organele electorale ierarhic inferioare;

V_{VEPP} – numărul de voturi valabil exprimate acordate partidului politic respectiv.

c) valoarea (suma) lunară a alocațiilor, proporțional cu performanțele obținute în alegerile prezidențiale, în cuantum de 15% din suma aprobată în legea bugetară anuală pentru finanțarea partidelor politice, este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\Sigma A_{lun}APrez = \left(\frac{ALBS * 15\%}{V_{VE} - V_{VEci}} \right) / 12 \text{ luni} * V_{VEPP}$$

Unde:

$\Sigma A_{lun}APrez$ – suma alocațiilor lunare calculată pentru partidele politice proporțional cu performanțele obținute în alegerile prezidențiale;

$ALBS$ – suma alocațiilor pentru finanțarea partidelor politice pentru anul respectiv, aprobată în Legea bugetului de stat;

V_{VE} – numărul de voturi valabil exprimate pentru alegerea Președintelui în primul tur de scrutin, acordate candidaților desemnați de partidele politice și blocurile electorale, conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor prezidențiale;

V_{VEci} – numărul de voturi valabil exprimate pentru candidații independenți în primul tur de scrutin, conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor prezidențiale;

V_{VEPP} – numărul de voturi valabil exprimate la alegerile prezidențiale acordate candidatului desemnat de partidul respectiv.

d) valoarea (suma) lunară a alocațiilor, proporțional cu femeile alese efectiv în cadrul alegerilor parlamentare, în cuantum de 7,5% din suma aprobată în legea bugetară anuală pentru finanțarea partidelor politice, este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\sum A_{lun} AP_{Femei} = \left(\frac{ALBS * 7,5 \%}{Nr.Femei_{ef}} \right) / 12 luni * FemeiPP$$

Unde:

$\sum A_{lun} AP_{Femei}$ – suma alocațiilor lunare calculată pentru partidele politice proporțional cu femeile alese efectiv în cadrul alegerilor parlamentare;

$ALBS$ – suma alocațiilor pentru finanțarea partidelor politice pentru anul respectiv, aprobată în Legea bugetului de stat;

$Nr.Femei_{ef}$ – numărul total pe țară de femei alese efectiv în cadrul alegerilor parlamentare conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare și a informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de sex;

$Femei PP$ – numărul de femei alese efectiv din partea partidului politic respectiv, în cadrul alegerilor parlamentare, conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare și a informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de sex.

e) valoarea (suma) lunară a alocațiilor, proporțional cu femeile alese efectiv în cadrul alegerilor locale generale, în cuantum de 7,5% din suma aprobată în legea bugetară anuală pentru finanțarea partidelor politice, este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\sum A_{lun} ALG_{Femei} = \left(\frac{ALBS * 7,5 \%}{Nr.Femei_{ef}} \right) / 12 luni * FemeiPP$$

Unde:

$\sum A_{lun} ALG_{Femei}$ – suma alocațiilor lunare calculată pentru partidele politice proporțional cu femeile alese efectiv în cadrul alegerilor locale generale;

$ALBS$ – suma alocațiilor pentru finanțarea partidelor politice pentru anul respectiv, aprobată în Legea bugetului de stat;

$Nr.Femei_{ef}$ – numărul total pe țară de femei alese efectiv în cadrul alegerilor locale generale în turul I de scrutin, în calitate de consilieră municipală, raională, sătească (comunală), orășenească sau în calitate de primară a orașului (municipiului), satului (comunei), conform proceselor-verbale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor, întocmite de organele electorale ierarhic inferioare și a informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de sex;

$FemeiPP$ – numărul de femei alese efectiv din partea partidului politic respectiv, în cadrul alegerilor locale generale în turul I de scrutin, conform proceselor-verbale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor și a informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de sex.

f) valoarea (suma) lunară a alocațiilor, proporțional cu tinerii aleși efectiv în cadrul alegerilor parlamentare, în cuantum de 5% din suma aprobată în legea bugetară anuală pentru finanțarea partidelor politice, este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\sum A_{lun} AP_{Tineri} = \left(\frac{ALBS * 5 \%}{Nr. Tineri_{ef}} \right) / 12 \text{ luni} * TineriPP$$

Unde:

$\sum A_{lun} AP_{Tineri}$ – suma alocațiilor lunare calculată pentru partidele politice proporțional cu tinerii aleși efectiv în cadrul alegerilor parlamentare;

ALBS – suma alocațiilor pentru finanțarea partidelor politice pentru anul respectiv, aprobată în Legea bugetului de stat;

Nr. Tineri_{ef} – numărul total pe țară de tineri aleși efectiv în cadrul alegerilor parlamentare, conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare și informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de vârstă. În categoria tinerilor sunt incluse persoanele cu drept de vot cu vârsta de până la 35 de ani, conform noțiunii de tânăr prevăzut la art. 2 din Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret;

TineriPP – numărul de tineri aleși efectiv din partea partidului politic respectiv, în cadrul alegerilor parlamentare conform hotărârii Comisiei Electorale Centrale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare și informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de vârstă.

g) valoarea (suma) lunară a alocațiilor, proporțional cu tinerii aleși efectiv în cadrul alegerilor locale generale, în cuantum de 5% din suma aprobată în legea bugetară anuală pentru finanțarea partidelor politice, este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\sum A_{lun} ALG_{Tineri} = \left(\frac{ALBS * 5 \%}{Nr. Tineri_{ef}} \right) / 12 \text{ luni} * TineriPP$$

Unde:

$\sum A_{lun} ALG_{Tineri}$ – suma alocațiilor lunare calculată pentru partidele politice proporțional cu tinerii aleși efectiv în cadrul alegerilor parlamentare;

ALBS – suma alocațiilor pentru finanțarea partidelor politice pentru anul respectiv, aprobată în Legea bugetului de stat;

Nr. Tineri_{ef} – numărul total pe țară de tineri aleși în cadrul alegerilor locale generale în primul tur de scrutin, în calitate de consilier municipal, raional, sătesc (comunal), orășenesc sau în calitate de primar al orașului (municipiului), satului (comunei), conform proceselor-verbale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor, întocmite de organele electorale ierarhic inferioare, și a informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de vârstă. În categoria tinerilor sunt incluse persoanele cu drept de vot cu vârsta de până la 35 de ani, conform noțiunii de tânăr prevăzut la art. 2 din Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret;

TineriPP – numărul de tineri aleși efectiv din partea partidului politic respectiv, în cadrul alegerilor locale generale, în turul I de scrutin conform proceselor-verbale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor, întocmite de organele electorale ierarhic inferioare și a informației generate de Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în baza distribuției candidaților pe criteriul de vârstă.

66. În cazul blocurilor electorale, alocațiile se împart conform înțelegerii prealabile între părțile constituante ale blocului potrivit acordului de constituire a acestuia, iar în lipsa unei înțelegeri, conform numărului de mandate obținute de fiecare componentă.

67. Alocațiile se transferă lunar de către Comisia Electorală Centrală cu respectarea condițiilor și în proporțiile stabilite la pct. 65 într-un cont de plăți deschis de către partidul politic și destinat exclusiv alocațiilor. Se interzice virarea altor surse financiare în contul respectiv.

68. Comisia Electorală Centrală suspendă transferul alocațiilor în cazul în care partidul politic nu a deschis un cont de plăți destinat exclusiv alocațiilor, nu a oferit informații despre acest cont sau a oferit informații eronate (codul IBAN, numărul contului etc.). Reluarea transferurilor se face prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale, începând cu următoarea lună după expedierea către Comisie a informației veridice sau actualizate.

69. Se interzice virarea mijloacelor financiare transferate conform pct. 67 de pe contul destinat exclusiv alocațiilor pe un alt cont de plăți deținut de partid, cu excepția conturilor cu mențiunea „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral”.

70. În cazul pierderii sau suspendării dreptului la alocații, transferul sumelor respective încetează din luna imediat următoare lunii în care a fost pierdut sau suspendat acest drept.

71. Anual, după adoptarea Legii bugetului de stat, Comisia Electorală Centrală aprobă mărimea lunară a alocației pentru fiecare partid politic în parte pentru anul bugetar respectiv, aplicând formulele de calcul prevăzute la pct. 65. Dacă pe parcursul anului calendaristic au fost organizate alegeri parlamentare, prezidențiale sau locale generale, Comisia Electorală Centrală aprobă sau revizuieste mărimea lunară a alocațiilor conform totalizării rezultatelor alegerilor respective, începând cu luna următoare datei la care rezultatele alegerilor au fost validate de autoritățile corespunzătoare.

72. Alocațiile și cheltuielile efectuate din acestea sunt reflectate distinct de celelalte venituri și cheltuieli în contabilitatea partidului politic și în rapoartele privind gestiunea financiară prezentate Comisiei Electorale Centrale.

73. Alocațiile care nu au fost utilizate în anul bugetar curent vor fi disponibile pentru a fi valorificate în anii următori.

74. Alocațiile nerepartizate partidelor politice în anul pentru care au fost prevăzute nu sunt disponibile pentru a fi utilizate în anii următori și se fac venit la bugetul de stat.

75. Partidul politic pierde dreptul la alocații dacă:

- a) activitatea acestuia a fost limitată – pentru întreaga durată de limitare a activității;
- b) își pierde personalitatea juridică;
- c) este în proces de lichidare;
- d) i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de lipsire de alocații.

76. Partidul politic care a pierdut dreptul la alocații este repus în acest drept prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, după încetarea cauzelor care au determinat pierderea dreptului la finanțare sau după executarea sancțiunii conform căreia a fost privat de acest drept.

77. Partidul politic care a pierdut dreptul la alocații ca urmare a încălcării procedurii de încasare a veniturilor se repune în acest drept începând cu următoarea lună după expirarea termenului pentru care a fost dispusă lipsirea de alocații.

78. În cazul încetării activității partidului politic care beneficiază de alocații, sumele cuvenite acestuia se redistribuie celorlalte partide politice beneficiare de finanțare publică în condițiile prezentului regulament. În cazurile stipulate la pct. 75 lit. a) și lit. d), baza de calcul pentru restul partidelor nu se recalculează, iar sumele rămase se fac venit la bugetul de stat.

79. În cazul reorganizării partidului politic beneficiar de alocații, acest drept se transmite succesorului său.

Secțiunea a 2-a. Utilizarea alocațiilor

80. Alocațiile pot fi utilizate prin decizia organului de conducere al partidului politic, inclusiv în susținerea activității grupurilor de inițiativă constituite de acesta sau pentru desfășurarea campaniilor sale electorale, în condițiile Codului electoral nr. 325/2022, însă doar pentru destinațiile stabilite la art. 28 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

81. În sub-compartimentul „*Cheltuieli electorale*”, rubrica „*din alocații*” partidul politic reflectă mijloace financiare obținute din alocații virate în conturile cu destinație specială ale competitorului electoral. În acest sub-compartiment sunt incluse toate cheltuielile suportate de partidul politic pentru finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

82. Utilizarea alocațiilor pentru destinația prevăzută la art. 28 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, se efectuează dacă bunul se află în proprietatea partidului. Pentru bunurile aflate în gestiunea partidului (locațiune etc.) se permit doar investiții curente.

83. Partidele politice beneficiare de alocații utilizează nu mai puțin de 20% din valoarea alocațiilor anuale în scopul promovării și încurajării participării femeilor în procesele politic și electoral și nu mai puțin de 10% din valoarea alocațiilor primite - pentru promovarea și încurajarea tinerilor în procesele politice și electoral. În cazul partidelor politice în care există organizații ale femeilor și ale tinerilor, aceste fonduri sunt gestionate de aceste organizații. Sumele alocate în scopul promovării și încurajării participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral neutilizate pe parcursul anului de gestiune sunt folosite în anii următori, exclusiv pentru aceleași destinații.

84. Cheltuielile din alocațiile stabilite la pct. 83 sunt reflectate în raportul privind gestiunea financiară, în rubrici separate de celelalte cheltuieli, fiind asigurată și evidența separată a documentelor primare.

Capitolul IV

PREZENTAREA ȘI EXAMINAREA RAPOARTELOR PRIVIND GESTIUNEA FINANCIARĂ A PARTIDELOR POLITICE

85. Partidele politice prezintă rapoartele privind gestiunea financiară semestrial (până la data de 15 iulie a anului de gestiune și până la data de 15 ianuarie a anului următor) și anual (până la data de 31 martie).

86. În cazul reorganizării sau autodizolvării partidului politic, acesta prezintă Comisiei Electorale Centrale raportul privind gestiunea financiară în termen de 10 zile de la aprobarea deciziei de către organul competent al partidului.

87. Partidele politice beneficiare de alocații prezintă rapoartele privind gestiunea financiară prevăzute la pct. 85 și 86 și la Curtea de Conturi.

88. Lunar, până la data de 10 a fiecărei luni, partidul politic prezintă în format electronic Comisiei Electorale Centrale informația privind cheltuielile partidului din alocații pentru luna precedentă și raportul operativ lunar privind efectivul de personal din staff-ul partidului pentru luna precedentă, conform modelelor din anexele nr. 8 și 9.

89. Raportul privind gestiunea financiară a partidului politic se prezintă Comisiei Electorale Centrale în formă electronică, prin intermediul SSI „Control Financiar”, conform modelului din anexa nr. 10. Raportul privind gestiunea financiară se prezintă semnat electronic de către conducătorul și trezorerul partidului politic. Dacă raportul privind gestiunea financiară este semnat de către persoana care asigură interimatul funcției conducătorului partidului politic, acesta prezintă confirmarea Agenției Servicii Publice. Comisia Electorală Centrală notifică partidul politic despre recepționarea raportului privind gestiunea financiară, indicând data și ora recepționării.

90. Raportul privind gestiunea financiară se prezintă împreună cu toate extrasele bancare lunare privind rulajul din cont aferente perioadei de raportare. Copiile de pe documentele primare aferente veniturilor obținute și cheltuielilor operate sunt prezentate în format electronic la solicitarea Comisiei Electorale Centrale.

91. Informații despre patrimoniul partidului politic se prezintă, la fiecare perioadă de raportare, conform modelului din anexa nr. 11.

92. Partidul politic completează toate rubricile raportului privind gestiunea financiară, iar în compartimentele la care nu s-au înregistrat valori, se indică cifra „0”. Se interzice excluderea unei sau mai multor rubrici prevăzute de modelul raportului privind gestiunea financiară.

93. Rapoartele recepționate în condițiile pct. 89 și 90 sunt verificate în prealabil în ceea ce privește caracterul complet al informației și corespunderea cu cerințele de întocmire a acestora. În cazul în care raportul privind gestiunea financiară a partidului politic este incomplet sau neclar, Comisia Electorală Centrală are dreptul să solicite informații suplimentare, iar partidul este obligat să le prezinte în termenul indicat de Comisia Electorală Centrală sau în cel mult 14 zile lucrătoare de la data solicitării. Dacă partidul politic constată că a depus un raport ce conține erori, el poate să depună un alt raport până la următoarea etapă de raportare, stabilită la pct. 85.

94. Informația conținută în rapoartele privind gestiunea financiară, cu excepția numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia, este publică, în condițiile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice. În termen de 48 de ore de la recepționare, raportul privind gestiunea financiară se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale, în format reutilizabil, termenul de afișare în spațiul public fiind de 5 ani. Partidele politice sunt obligate să publice raportul privind gestiunea financiară pe pagina sa web, în cazul existenței acesteia.

95. În termen de 15 ani de la recepționarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice, orice persoană identificată și care urmărește un scop jurnalistic sau de cercetare științifică (care include orice cercetare realizată de organizațiile din domeniul asociativ sau al mass-mediei) are dreptul să solicite Comisiei Electorale Centrale accesul la rapoartele respective. Prelucrarea datelor din rapoartelor privind gestiunea financiară se realizează cu respectarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. După

expirarea termenului de 15 ani, rapoartele privind gestiunea financiară se păstrează fără anexe și atașamente, pentru încă 15 ani, după care se distrug.

Capitolul V

AUDITUL PRIVIND GESTIUNEA FINANCIARĂ A PARTIDULUI POLITIC

96. Partidele politice ale căror venituri sau cheltuieli depășesc un milion de lei sunt obligate să efectueze, cel puțin o dată la 3 ani, verificarea rapoartelor privind gestiunea financiară de către o entitate de audit, conform standardului Internațional privind Serviciile Conexe 4400 „Misiuni pe baza procedurilor convenite”. Partidul politic prezintă Comisiei Electorale Centrale, iar cel beneficiar de alocații de la bugetul de stat prezintă și Curții de Conturi, raportul asupra procedurilor convenite (raportul de audit), împreună cu raportul anual privind gestiunea financiară.

97. Partidul politic selectează entitatea de audit cu respectarea condițiilor: 1) că în ultimii 5 ani niciunul dintre conducătorii sau proprietarii entității de audit sau membrii misiunii de audit nu au fost membri de partid sau trezoreri în campania electorală și 2) că nu au ocupat funcții de contabil sau de responsabil cu finanțele în cadrul partidului politic la care efectuează misiunea de audit. Raportul asupra procedurilor convenite este însoțit de o declarație pe propria răspundere a entității de audit despre îndeplinirea condițiilor menționate în prezentul punct.

98. Este interzisă efectuarea misiunii de audit de către aceeași entitate de audit mai mult de 2 perioade consecutive sau concomitent la mai multe partide politice.

99. Auditul rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare, cu standardele internaționale de audit și cu actele administrative ale Comisiei Electorale Centrale.

100. Raportul asupra procedurilor convenite se publică, în termen de 48 ore de la recepționare, pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale, termenul de afișare în spațiul public fiind de 5 ani. Partidul politic publică raportul asupra procedurilor convenite și pe pagina sa web, în cazul existenței acesteia.

Capitolul VI

SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL FINANȚĂRII ACTIVITĂȚII PARTIDELOR POLITICE

Secțiunea 1. Dispoziții generale

101. Supravegherea și controlul finanțării activității partidelor politice se realizează de către Comisia Electorală Centrală prin intermediul funcționarilor Direcției supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale (*în continuare* – Direcție specializată), cu suportul altor subdiviziuni din cadrul Aparatului Comisiei Electorale Centrale și are scopul de a verifica modul în care partidele politice respectă în desfășurarea activității lor legislația privind finanțarea partidelor politice. Membrul Comisiei Electorale Centrale face parte din grupul de control, la solicitarea sa ori dacă își exprimă acordul.

102. Comisia Electorală Centrală supraveghează ca finanțarea sau susținerea materială sub orice formă a activității partidelor politice să se realizeze cu respectarea următoarelor principii:

- a) principiul legalității, prin respectarea prevederilor Legii nr. 294/2007 privind partidele politice și a normelor legislației electorale, precum și celor conexe;
- b) principiul egalității de șanse, prin respectarea accesului egal la sursele de finanțare pentru participarea fiecărei persoane în activitatea politică, fără deosebire pe criterii de gen, rasă, etnie, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală;
- c) principiul transparenței veniturilor și cheltuielilor, prin prezentarea în mod corect și obiectiv a rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice și publicarea acestora;
- d) principiul independenței partidelor politice față de donatori;
- e) principiul integrității activităților politice desfășurate de către partidele politice.

103. În scopul verificării și examinării rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice, Comisia Electorală Centrală are dreptul să solicite, în condițiile legii, partidelor politice, autorităților și instituțiilor publice, agenților economici și persoanelor juridice private informații necesare în limita competenței sale. Partidele politice, autoritățile și instituțiile publice, agenții economici și persoanele juridice private sunt obligate să prezinte informațiile solicitate în termenul indicat de Comisia Electorală Centrală sau în cel mult 14 zile lucrătoare de la data solicitării. La cerere și în funcție de circumstanțe sau de natura informației solicitate, acest termen poate fi redus sau extins de către Comisia Electorală Centrală.

103¹. În exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control, Comisia Electorală Centrală utilizează în mod prioritar procedura notificării persoanelor responsabile din cadrul partidelor politice prin intermediul adresei electronice ale acestora. La discreție, pot fi utilizate și alte forme de notificare reglementate de Codul administrativ nr. 116/2018. Partidele politice asigură accesibilitatea datelor de contact, precum și comunică imediat Comisiei Electorale Centrale despre actualizarea acestora.

[pct. 103¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

104. Auditul public extern privind utilizarea alocațiilor repartizate partidelor politice se exercită de către Curtea de Conturi.

Secțiunea a 2-a. Supravegherea finanțării activității partidelor politice

105. Supravegherea finanțării activității partidelor politice cuprinde în special următoarele activități: recepționarea rapoartelor privind gestiunea financiară (semestriale și anuale), verificarea prealabilă în ceea ce privește caracterul complet al informației și corespunderea cu cerințele de întocmire a rapoartelor, publicarea rapoartelor pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale, examinarea preliminară a rapoartelor financiare privind respectarea cadrului normativ, monitorizarea acțiunilor politice desfășurate de către partidele politice.

106. Examinarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice privind respectarea prevederilor Legii nr. 294/2007 privind partidele politice și ale prezentului regulament este inițiată după expirarea termenului de depunere a rapoartelor.

107. Băncile la care partidul politic are deschis cont bancar curent și/sau cont destinat alocațiilor prezintă Comisiei Electorale Centrale, semestrial, precum și la cererea acesteia, informația despre toate încasările și plățile din aceste conturi.

108. Comisia Electorală Centrală prin intermediul Direcției specializate și a președinților consiliilor electorale de circumscripție monitorizează resursele materiale / nemateriale ale partidelor politice, inclusiv a paginilor lor web publice, alte resurse digitale și

platforme on-line, cu scopul documentării activității partidelor politice pentru stabilirea modului de finanțare a acestora.

109. Monitorizarea activității partidelor politice prin prisma respectării cadrului normativ privind finanțarea activității partidelor politice se realizează în baza unei metodologii aprobate prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale și aplicate de Direcția specializată.

110. Datele obținute ca urmare a monitorizării activității partidelor politice se compară cu veniturile și cheltuielile indicate în rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice.

Secțiunea a 3-a. Controlul finanțării activității partidelor politice

111. Controlul finanțării activității partidelor politice se realizează de către Comisia Electorală Centrală, cu suportul autorităților publice conform competențelor legale, din oficiu sau la sesizarea persoanelor interesate, prin examinarea și verificarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice, a rapoartelor de audit și a documentelor primare, dar fără a se limita la aceste documente, pentru a verifica dacă în activitatea partidelor politice se respectă legislația cu privire la finanțarea acestora și dacă rapoartele conțin toate veniturile obținute și cheltuielile efectuate în perioada de gestiune.

112. Controlul finanțării activității partidelor politice poate fi:

1) în funcție de domeniul de aplicare:

a) control complex – control care cuprinde domeniul de finanțare a activității partidului politic pentru întreaga perioadă de raportare și care oferă o imagine generală;

b) control tematic – control care cuprinde anumite domenii ale finanțării activității partidului politic, anumite riscuri sau o anumită problemă.

2) în funcție de planificare:

a) control planificat – control efectuat în baza unui plan aprobat de Comisia Electorală Centrală;

b) control neplanificat (inopinat, repetat) – control care nu este prevăzut în planul aprobat de Comisia Electorală Centrală și care se inițiază ca reacție la o sesizare și/sau contestație ori din oficiu, inclusiv dacă se depistează circumstanțe noi ce atestă existența unor semne de încălcare a cadrului normativ privind finanțarea partidelor politice.

113. Domeniile controlului finanțării activității partidelor politice sunt următoarele:

a) verificarea documentelor și rapoartelor depuse de către partidele politice la Comisia Electorală Centrală;

b) verificarea documentelor și informațiilor privind veniturile și cheltuielile partidelor politice;

c) verificarea documentelor și informațiilor privind veniturile și cheltuielile partidelor politice, obținute în condițiile legii, de la persoane fizice sau juridice care au donat mijloace financiare, bunuri sau au prestat servicii contra plată sau cu titlu gratuit acestora;

d) verificarea documentelor și informațiilor privind veniturile și cheltuielile partidelor politice, obținute de la autoritățile publice, în condițiile legii;

e) realizarea controlului la sediile partidelor politice, inclusiv la organizațiile acestuia (teritoriale, de tineret, de femei etc.), pentru verificarea documentelor contabile și a altor documente privind finanțarea activității politice curente;

f) realizarea controlului acțiunilor politice sau altor manifestări de masă, organizate de către partidele politice, în vederea obținerii de informații privind veniturile și cheltuielile pentru desfășurarea acestora.

114. Prin noțiunea de documente justificative se înțeleg actele ce confirmă operațiunile economice emise în conformitate cu normele aprobate de Ministerul Finanțelor sau conform normelor statului în care acestea au fost emise ori alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată, precum și documente privind efectuarea plăților.

115. În situația în care din documentele justificative prevăzute de pct. 114, depuse de către trezorerul partidului politic, nu rezultă în mod clar legalitatea și realitatea cheltuielilor, Comisia Electorală Centrală este în drept să solicite declarații, clarificări sau documente justificative suplimentare.

116. Controlul finanțării activității partidelor politice se realizează la sediul Comisiei Electorale Centrale sau la fața locului. În cazul manifestării dezacordului partidului politic de a furniza documentele solicitate, conducătorul grupului de control inițiază procedura contravențională în temeiul art. 49 alin. (1) din Codul contravențional nr. 218/2008. În cadrul procesului contravențional, agentul constatator înaintează, după caz, o acțiune în instanța de judecată de autorizare a cercetării la fața locului, conform art. 426 din Codul contravențional nr. 218/2008.

117. Partidele politice au obligația de a permite accesul funcționarilor Comisiei Electorale Centrale în sediile lor, în baza hotărârii Comisiei Electorale Centrale, a legitimației de serviciu, după caz, a mandatului.

118. Documentele și informațiile se eliberează sau se predau Comisiei Electorale Centrale în copii confirmate ale documentelor primare deținute de entitatea/persoana de la care au fost solicitate. Confirmarea se efectuează prin semnătură de către reprezentantul, de către persoana împuternicită conform statutului sau de către persoana fizică.

119. Registrele, formularele și documentele contabile se întocmesc atât pe suport de hârtie, cât și pe suport electronic, conform reglementărilor contabile aplicabile.

120. Faptele economice (venituri, cheltuieli și rezultate) trebuie înregistrate în registre contabile întocmite astfel încât să corespundă cerințelor de evidență și raportare pentru fiecare activitate curentă, precum și pentru identificarea organizației teritoriale, după caz.

121. Contabilitatea partidului politic trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la activitatea economico-financiară desfășurată.

122. Inventarierea patrimoniului se face în conformitate cu Ordinul ministrului finanțelor nr. 60/2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea.

123. Etapele controlului finanțării activității partidelor politice sunt următoarele:

a) aprobarea planului anual de control financiar al activității partidelor politice (în cazul controlului planificat) sau aprobarea inițierii controlului financiar (în cazul controlului neplanificat);

b) aprobarea calendarului misiunii de control de către președintele Comisiei Electorale Centrale;

c) emiterea dispoziției președintelui Comisiei Electorale Centrale cu privire la chestiunile procedurale stabilite la pct. 126;

d) notificarea controlului de către șeful Direcției specializate sau conducătorul grupului de control;

e) ședința de prezentare a misiunii de control;

- f) executarea operațiunilor de control;
- g) întocmirea și aprobarea raportului asupra rezultatelor controlului financiar.

124. Planul anual de control financiar al activității partidelor politice se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale. Planul se elaborează având în vedere criteriile de risc generale și specifice, perioada de control, prioritățile de control și ordinea în care vor fi controlate partidele politice, în funcție de riscul aferent fiecărui partid politic în parte. Criteriile la planificarea controalelor trebuie să fie obiective și nediscriminatorii. Comisia Electorală Centrală publică aceste criterii în condiții de maximă transparență.

125. Controlul financiar neplanificat se inițiază și se desfășoară în baza unei hotărâri motivate a Comisiei Electorale Centrale.

126. Calendarul misiunii de control este un document intern de planificare a activității pe etape, proceduri, durată, persoane implicate (conducătorul și membrii grupului de control) și loc de desfășurare, care se întocmește pe baza planului anual de control și se aprobă prin dispoziție de președintele Comisiei Electorale Centrale.

127. Funcționarul Direcției specializate inițiază și efectuează controlul financiar în privința partidului politic doar după emiterea și comunicarea dispoziției prevăzute la pct. 126.

128. Șeful Direcției specializate sau conducătorul grupului de control notifică prin mesaj electronic sau alte metode legale, după caz, partidul politic care urmează a fi supus controlului planificat, cu cel puțin 14 zile înainte de declanșarea misiunii de control. În cazul controlului neplanificat, notificarea este expediată cu cel puțin 24 ore înainte de declanșarea acestuia. În notificare se indică scopul, principalele obiective, durata, persoanele implicate și locul desfășurării controlului. Notificarea se publică și pe pagina Comisiei Electorale Centrale la rubrica „*Controlul financiar al partidelor politice*”.

129. În notificarea transmisă conform pct. 128 se indică și lista documentelor care urmează a fi prezentate de partidul politic necesare desfășurării procedurii de control, în special:

- a) extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice și statutul partidului, cu ultimele modificări (în original și copie);
- b) codul de identificare fiscal;
- c) actul de proprietate / contractul de locațiune a spațiului în care își desfășoară activitatea partidul politic, contul bancar și denumirea băncii în care este deschis contul;
- d) contul bancar special și denumirea băncii, în cazul partidelor beneficiare de alocații;
- e) registrul-inventar;
- f) bilanțul, registrul de casă, alte registre contabile și documentele primare care stau la baza înregistrărilor contabile;
- g) documentele justificative care au stat la baza înregistrărilor în contabilitate;
- h) registrul cotizațiilor de membru, registrul donațiilor de la persoane fizice și registrul donațiilor de la persoane juridice;
- i) declarațiile privind donațiile în numerar și acceptarea acestor mijloace;
- j) registrul donațiilor sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase;
- k) documentele privind alte surse de venit (chitanțe, contracte, fișe de evidență etc.);
- l) extrasul din contul bancar confirmat de bancă.

130. Ședința de prezentare a misiunii de control se desfășoară la sediul Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, la sediul partidului politic și constă în prezentarea funcționarilor Direcției specializate care urmează să desfășoare controlul, prezentarea obiectivelor controlului și stabilirea calendarului întâlnirilor. Procesul-verbal al ședinței de

prezentare se semnează de către toți participanții la ședință. Refuzul semnării procesului-verbal se consemnează în procesul-verbal.

131. Operațiunile de control constau în colectarea și examinarea documentelor și a informațiilor privind finanțarea activității partidelor politice, analiza și evaluarea acestora.

132. Controlul finanțării partidelor politice se realizează în baza unui ansamblu de metode și prevede operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor acestuia, în special:

a) verificarea faptică, care se aplică în cazul controlului la fața locului și constă în observarea directă a patrimoniului partidului politic, în cercetarea și analiza activității privind gestiunea financiară. Verificarea faptică are sarcina de a constata situațiile care nu sunt reflectate în rapoarte sau care nu rezultă din documente;

b) verificarea documentară constă în confruntarea documentelor primare, documentelor de evidență și a altei informații prezentate de partidul politic cu informația din rapoartele privind gestiunea financiară a partidului politic;

c) verificarea totală cuprinde verificarea faptică și documentară a modului în care partidul politic respectă prevederile legale privind finanțarea activității sale;

d) verificarea parțială constă în controlul asupra înlăturării încălcărilor comise sau asupra executării unor obligații dintr-o anumită perioadă, verificându-se, în tot sau în parte, documentele sau activitatea de gestiune financiară a partidului politic;

e) verificarea tematică constă în controlul asupra unei anumite situații;

f) verificarea operativă se aplică în cazul controlului la fața locului, observându-se procesele financiare, actele și operațiunile aferente, pentru a se constata autenticitatea lor, a se depista și a se preveni încălcarea legislației privind finanțarea activității partidului politic. Verificarea operativă se face inopinat, prin verificare faptică și / sau documentară;

g) verificarea prin contrapunere constă în controlul concomitent al partidului politic și al persoanelor fizice sau juridice, în calitate de donatori sau cu care partidul are sau a avut raporturi economice, pentru a se constata autenticitatea acestor raporturi și a operațiunilor efectuate.

133. În cazul unei suspiciuni rezonabile că prețul bunului și / sau serviciului indicat în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic nu ar corespunde valorii de piață a acestora, Comisia Electorală Centrală are dreptul să estimeze din oficiu valoarea de piață a acestora sau să încheie un contract de prestări servicii de evaluare.

134. Partidele politice supuse controlului sunt obligate să prezinte Comisiei Electorale Centrale extrase din activitatea de plată a distribuirii sponsorizate a publicității politice pe resursele digitale și platformele on-line. Veridicitatea informației prezentate este confirmată prin semnătura trezorerului partidului politic.

135. După finalizarea procedurii de control, Direcția specializată întocmește raportul de control, care va cuprinde de o manieră sintetică principalele aspecte verificate, activitățile de control efectuate, constatările și eventuale recomandări, precum și documentele și informațiile obținute.

136. Raportul de control, semnat de șeful Direcției specializate sau de conducătorul grupului de control, și documentele pe care se întemeiază se transmit președintelui Comisiei Electorale Centrale și membrului organului electoral responsabil de domeniul supravegherii și controlului finanțării partidelor politice, în vederea aprobării rezultatelor acestuia. Rezultatele privind controlul se aprobă în ședință publică a Comisiei Electorale Centrale.

137. În situația în care sunt constatate încălcări de natură contravențională ale dispozițiilor legale privind finanțarea activității partidelor politice, președintele, vicepreședintele, secretarul Comisiei Electorale Centrale, funcționarii Direcției specializate, președintele consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea, președintele și secretarul Consiliului Electoral Central al Găgăuziei sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale.

138. În cel mult 14 zile de la data finalizării operațiunilor de control, informația cu privire la principalele constatări, recomandări și, după caz, sancțiunile aplicate se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale.

139. Dacă în cadrul operațiunilor de control apar suspiciuni privind săvârșirea unor fapte de natură penală, șeful Direcției specializate înaintează președintelui Comisiei Electorale Centrale propunerea de sesizare a organelor de urmărire penală.

140. Dacă ulterior finalizării operațiunilor de control au fost depistate circumstanțe noi ce atestă existența unor semne de încălcare a legislației privind finanțarea partidelor politice, Comisia Electorală Centrală poate aproba, din oficiu sau la sesizare, o hotărâre privind efectuarea controlului repetat (control neplanificat).

Secțiunea a 4-a. Raportul privind supravegherea și controlul finanțării activității partidelor politice

141. Toate procedurile de supraveghere și control asupra finanțării activității partidelor politice se încheie prin emiterea raportului de control, care cuprinde următoarele:

a) partea introductivă, în care se indică data și locul emiterii actului, numele și prenumele șefului și funcționarului Direcției specializate care a efectuat procedurile de supraveghere și / sau de control, datele privind partidul politic supus supravegherii și / sau controlului, cu indicarea numelui și prenumelui conducătorului și trezorierului partidului politic, motivul;

b) partea descriptivă, în care se indică constatările Direcției specializate, explicația persoanelor responsabile din cadrul partidului politic supus supravegherii și / sau controlului și concluziile Direcției specializate;

c) partea dispozitivă, în care se indică propunerile privind luarea deciziei de către președintele Comisiei Electorale Centrale;

d) semnătura șefului Direcției specializate sau conducătorului grupului de control.

142. Evidența rapoartelor de control este ținută în Registrul de evidență de către funcționarii Direcției specializate, cu atribuirea numărului de ordine și datei emiterii actului. Raportul de control poate fi contestat doar odată cu hotărârea Comisiei Electorale Centrale privind rezultatele controlului.

143. Hotărârea Comisiei Electorale Centrale privind rezultatele exercitării atribuției de supraveghere și control asupra finanțării activității partidelor politice poate fi contestată în decurs de 30 zile de la comunicare prin depunerea cererii prealabile la Comisia Electorală Centrală.

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA DISPOZIȚIILOR LEGALE ÎN DOMENIUL FINANȚĂRII PARTIDELOR POLITICE

144. Încălcarea prevederilor cadrului normativ privind finanțarea partidelor politice și privind modul de utilizare de către partidele politice a mijloacelor financiare și a bunurilor materiale se sancționează conform legii și prezentului regulament.

145. Comisia Electorală Centrală poate aplica sau propune aplicarea următoarelor tipuri de sancțiuni:

1) administrative:

- a) lipsirea partidului politic de dreptul la alocații;
- b) limitarea activității partidului politic;
- c) radierea din oficiu a partidului politic;

2) contravenționale:

- a) avertisment;
- b) amendă;
- c) privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități.

146. Sancțiunile se aplică conform rezultatelor procedurilor de supraveghere și control asupra finanțării activității partidelor politice, precum și după examinarea sesizărilor privind încălcarea actelor normative în domeniul finanțării activității partidelor politice.

147. La aplicarea sancțiunilor pentru încălcarea actelor normative privind finanțarea și gestiunea financiară a partidelor politice se ține cont ca acestea să fie efective, proporționale și disuasive.

148. Sesizarea privind încălcarea actelor normative privind finanțarea și gestiunea financiară a partidelor politice poate fi depusă de orice alegător sau o persoană juridică din Republica Moldova, inclusiv de autorități sau instituții publice, în termen de 30 zile din momentul în care încălcarea i-a devenit cunoscută.

149. Sesizarea trebuie să conțină datele de identitate și informația de contact ale autorului sesizării, descrierea faptelor ce ar putea constitui încălcări, indicarea probelor care confirmă încălcarea și semnătura persoanei care o depune.

150. Examinarea sesizării privind încălcarea legislației cu privire la finanțarea activității partidelor politice se realizează potrivit Codului administrativ nr. 116/2018 sau Codului contravențional nr. 218/2008.

151. Comisia Electorală Centrală are dreptul să lipsească partidul politic de dreptul la alocații pentru o perioadă de la 2 luni la un an, în următoarele cazuri:

1) când nu este executată somația, emisă repetat pe parcursul unui an calendaristic, privind vărsarea la bugetul de stat a sumelor primite cu încălcarea prevederilor art. 25¹ și 26 din Legea nr.294/2007 privind partidele politice;

2) când se repetă, pe parcursul unui an calendaristic, următoarele încălcări:

- a) privind modul de evidență și de utilizare a patrimoniului partidului politic;
- b) când partidul politic nu prezintă sau prezintă tardiv la Comisia Electorală Centrală raportul privind gestiunea financiară;

c) când informația se denaturează și / sau se ascunde premeditat, se prezintă în volum incomplet sau se prezintă informație neveridică, când datele de identificare ale donatorilor sau ale cotizanților nu se prezintă sau se prezintă incomplet;

d) când alocațiile se utilizează contrar destinației;

3) când sancțiunea sub formă de avertisment se aplică repetat partidului politic care a înregistrat grup de inițiativă sau este înregistrat în calitate de concurent electoral ori participant la referendum, în cursul unei perioade electorale pentru încălcări privind finanțarea grupurilor de inițiativă și / sau a campaniei electorale.

152. Comisia Electorală Centrală, în baza constatărilor/informațiilor privind utilizarea alocațiilor pentru alte destinații decât cele prevăzute de art. 28 alin. (1) din Legea nr. 294/2007, emite hotărâre pentru restituirea alocațiilor în bugetul de stat, în termen de 3 zile lucrătoare, în mărimea utilizată contrar destinației.

153. În cazul în care partidul politic primește cotizații sau donații cu încălcarea prevederilor art. 25¹ și 26 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, acesta este obligat, în termen de 3 zile, să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii.

154. În cazul nerespectării cerințelor stabilite la pct. 153, Comisia Electorală Centrală emite o somație scrisă adresată partidului politic, prin care solicită să verse la bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii și să informeze despre executarea somației, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, cu prezentarea dovezii în adresa Comisiei Electorale Centrale.

155. Comisia Electorală Centrală reia virarea alocațiilor în condițiile art. 27 alin. (7) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

156. Radierea din oficiu a partidului politic se face conform prevederilor art. 22¹ din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

157. Constituie contravenții în domeniul finanțării partidelor politice și sunt pasibile de sancțiuni contravenționale faptele prevăzute la art. 48¹ alin. (1) – (4), 48², 48³ și 49 alin. (1) din Codul contravențional nr. 218/2008.

158. În cazul inițierii și desfășurării procedurii contravenționale Direcția specializată aplică corespunzător Procedura cu privire la întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenție, aprobată de către președintele Comisiei Electorale Centrale. Agentul constator inițiază procedura contravențională în privința persoanei cu funcție de răspundere din cadrul partidului politic, persoanei fizice sau persoanei juridice, după caz.

159. În cazurile prevăzute la art. 181² și 181³ din Codul penal nr. 985/2002, președintele Comisiei Electorale Centrale înaintează un demers către organele de urmărire penală pentru investigarea cazurilor.